

Redactioneel

In dit eerste nummer in 2021 van het *Tijdschrift voor Ondernemingsbestuur* staat verantwoordelijkheid van bestuurders centraal en komt het nieuwe fenomeen van de herstructureringsdeskundige aan de orde.

Rianne Herregodts en *Simone Hooijer* bespreken in de eerste bijdrage de tuchtrechtelijke verantwoordelijkheid van bestuurders van beroepsvennootschappen. Deze bestuurders zijn professionals of beroepsbeoefenaren, dat wil zeggen iemand die een beroep uitoefent waarvoor hij of zij aan bij wet geregeld tuchtrecht is onderworpen. Daaronder vallen accountants, advocaten, diergeneeskundigen, gerechtsdeurwaarders, notarissen, octrooigemachtigden, registerloosden, zeevarenden en zorgverleners. *Herregodts* en *Hooijer* inventariseren welke verwijten een aan tuchtrecht onderworpen bestuurder in een tuchtprocedure kunnen worden gemaakt aan de hand van de tuchtnormen, het beginsel van persoonlijke verwijtbaarheid en de tuchtrechtelijke jurisprudentie. Zij schetsen in dat kader vier typen verwijten die een bestuurder kunnen worden gemaakt. Aan de hand van een analyse van de jurisprudentie werpen zij de vraag op of particuliere klagers, zoals cliënten en patiënten, over deze typen van verwijten zouden moeten kunnen klagen. *Herregodts* en *Hooijer* beantwoorden die vraag ontkennend, omdat voor een deugdelijk onderbouwde klacht tegen een beroepsbeoefenaar-bestuurder informatie in de klacht moet zijn opgenomen waarover particuliere klagers over het algemeen niet beschikken. Tot slot roepen zij op tot een verkenning van de mogelijkheid voor toezichthouders om een klacht tegen een praktijk van een beroepsbeoefenaar in te dienen.

De tweede bijdrage is van de hand van *Myrte Pielage*. Zij gaat in op de vraag of maatschappelijke belangen een onderdeel van de bestuurstaak (moeten) zijn. Aanleiding voor haar bijdrage is onder meer het pleidooi van 25 hoogleraren ondernemingsrecht ‘responsible corporate citizenship in de wettelijke taakopdracht van bestuurders en commissarissen’ op te nemen.¹ Buiten het juridische debat klinkt de roep om maatschappelijk verantwoord ondernemerschap (‘MVO’) al langer en steeds luider. Die roep laat zich tegenwoordig daadwerkelijk in de juridische arena horen. Denk bijvoorbeeld aan de rechtszaak van Milieudefensie tegen Shell. *Pielage* stelt de vraag hoe het vennootschapsbestuur omgaat met maatschappelijke belangen en doelstellingen bij het dienen van het vennootschappelijk belang, mede in het licht van toepasselijke *soft law*-instrumenten, statuten, reglementen en overige verklaringen over een *sustainable* beleid waaraan de vennootschap zich heeft gecommitteerd. Zij besteedt, naast de mogelijkheden om MVO onderdeel te laten zijn van de koers die het vennootschapsbestuur vaart, aandacht aan de juridische afdwingbaarheid van besluitvorming op dit punt. Welke wettelijke mogelijkheden bestaan er om besluitvorming van het bestuur achteraf aan te tasten wegens schending van het (voorgenomen) MVO-beleid? *Pielage* concludeert onder meer dat in het Nederlandse vennootschapsrecht de juiste tools bestaan om MVO in toenemende mate onderdeel te laten zijn van de taak van het vennootschapsbestuur. Dat geldt in het bijzonder voor de beursvennootschap. Verdere inkleuring van MVO als bestuurstaak ontbreekt vooralsnog.

In de derde bijdrage bespreekt *Theo Hanssen* de nieuwe figuur van de herstructureringsdeskundige. Na een lange voorgeschiedenis is de Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA) per 1 januari 2021 in werking getreden. De WHOA voorziet in de invoering van een onderhands dwangakkoord buiten faillissement of surseance van betaling. En de WHOA zorgt voor een nieuw fenomeen: de herstructureringsdeskundige. Deze deskundige zou een spilfunctie kunnen gaan vervullen bij het succesvol herstructureren van een noodlijdende, maar in de kern levensvatbare, onderneming door middel van de totstandkoming van een onderhands dwangakkoord. *Hanssen* gaat in op de rol en taak van de herstructureringsdeskundige en sluit af met een conclusie.

Ik nodig u, als lezer, van harte uit te reageren op artikelen in *TvOB* en uw opmerkingen of suggesties over *TvOB* kenbaar te maken aan Charlotte Helmer (redactiesecretaris) via: tijdschriftvob@gmail.com.

Namens de redactie, Rogier Wolf

1. J.W. Winter e.a., ‘Naar een zorgplicht voor bestuurders en commissarissen tot verantwoorde deelname aan het maatschappelijk verkeer’, *Ondernemingsrecht* 2020/86, afl. 7, p. 471-474.